

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024 30.05.2024 ж.
	Бағдарлама Нормативтік құжат түрі	Бет 1-18

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясы қабылдау
комиссиясының төрағасы

 А. Жудебаев

(2024 жылғы «30» 05 № 11

Ғылыси кеңес хаттамасы)

**6B02194 «ЭСТРАДА ӨНЕРІ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША 2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ
ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ
ЕМТИХАНДАРДЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2024ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Пр 017-11.06-2024

30.05.2024 ж.

Бағдарлама
Нормативтік құжат түрі

Бет 2-18

Құрастырушы:

Өнертану канд. Касимова З.М., п.ғ.к., қауым.проф.(доц.) Абельтаева Ж.Е.,
өнертану магистірі. Елубаева М.А.,

«Эстрадалық вокал» кафедрасының мәжілісінде ұсынылған
хаттама № «__»_сәуір_2024 ж.

«Эстрадалық вокал»
кафедрасын меңгерушісінің м.а.

Елубаева М.А.

«Эстрада оркестрінің аспаптары» кафедрасының мәжілісінде ұсынылған
хаттама №9 «_26_»_сәуір_2024 ж.

«Эстрада оркестрінің аспаптары»
кафедрасының меңгерушісі

Абельтаева ж.Е.

«Музыкалық өнер» факультетінің академиялық сапа жөніндегі кеңесі
«_11_» сәуір 2024 жыл. №_9_ хаттама

Академиялық сапа жөніндегі кеңесінің төрайымы Дуйсенгалиева В.А.

Келісілді:

«Музыкалық өнер»
факультетінің деканы

Касимова З.М.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 3-18

**«ЭСТРАДА ӨНЕРІ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
«ЭСТРАДА ОРКЕСТРІНІҢ ӘРТІСІ» ТРАЕКТОРИЯСЫ
1. Шығармашылық емтиханның мақсаты мен міндеттері**

Шығармашылық емтиханның мақсаты – білім беру бағдарламасы бойынша оқуға талапкердің дайындығын тексеру.

Міндеттер:

- талапкердің шығармашылық әлеуетін бағалау;
- музыкалық қабілеттерді, арнайы аспапты меңгерудің техникалық мүмкіндіктерін, импровизациялау дағдыларын меңгеруі;
- талапкердің аталған білім беру бағдарламасына түсу уәждемесін және академияны бітіргеннен кейін мамандығы бойынша жұмыс істеуге ұмтылысын анықтау.

2. Шығармашылық емтихан

«Эстрада өнері» білім беру бағдарламасы бойынша талапкерлердің дайындық деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

Бұл мамандыққа орта кәсіби музыкалық білімі бар оқушылар қабылданады.

Абитуриент міндетті:

- Арнайы аспапта орындау техникасын білу керек;
- Қазіргі эстрада-джаздық стильдерді біліп түсіну керек;
- Дыбыс шығарудың, штрихтардың түрлі тәсілдері, музыкалық сезімі жеткілікті болуы;
- Суырып-салма дағдылары болуы қажет.

Шығармашылық емтихандар:

1. Жеке бағдарламаны орындау
2. Музыканың негізгі теориясы, сольфеджио

1. Жеке бағдарламаны орындау бойынша:

- 1) Күрделі формада жазылған шығарма немесе Қазақстан композиторларының шығармасы;
- 2) Джаз бағытындағы шығарма (жеке импровизация қолдануымен).

Талапкер бағдарламаны орындау кезінде мынаны ескеру керек:

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 4-18

- интонациялық таза дыбыстар, дыбыстың біркелкілігі
- бағдарламаны ырғақты, әуенді, көркем орындау;
- орындайтын шығарманың стилі мен мазмұнын түсініп ойнауы;
- көркемдік мәнін беріп орындау;
- суырып салмалық дағдыларын көрсету.

2. «Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио», «Гармония» (билеттер):

- Музыканың негізгі теориясы бойынша сұрақ;
- Гармония немесе джаз гармония курсынан сұрақ;
- Нотадан оқу;
- Гаммалардың түрлерін анықтау (натуралды, гармониялық, мелодиялық), диатоникалық және характерлі интервалдар, аккордтар (үшдыбыстықтың 4 түрі (Б5/3, М5/3, Ув5/3, Ум5/3, 5 негізгі септаккордтар Б7, М7, Мdur7, Мум7, Ум7 айналымдарымен).

«Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио», «Гармония» пәндері бойынша ауызша емтихан сұрақтары

1. Басты үшдыбыстықтар. Басты үшдыбыстықтардың байланысуы
2. Хроматикалық гамма.
3. Төмен түсетін жарты тондық жылжу.
4. Каденциялардың классификациялары.Каданс квартсекстаккоды К6/4
5. Кварта-квинталық шеңбер мен жылжу.
6. Секстаккордтар.Жалпы мінездемелері.(Басты.Жанамалы)
7. Ладтар.Жалпы классификациялары.
8. Квартсекстаккордтар.(Өткінші,қосымшалары)
9. Дыбыстарды,негізгі үшдауыстықтар мен аккордтарды,қосылған баспалар мен альтерацияларды белгілейтін әріпті символдар.
10. Доминантсепаккорд және оның айналымдары.
11. Құрастырылған интервалдар.
12. Екінші баспаның септаккорд және оның айналымдары.
13. Дыбыстарды,негізгі үшдауыстықтар мен аккордтарды,қосылған баспалар мен альтерацияларды белгілейтін әріпті символдар.
14. Кіріспе септаккорд,оның айналымдары.
15. Сипаттамалы интервалдар.
16. Ноаккордтар.Доминанталық ноаккорд.
17. Негізгі септаккордтар.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 5-18

18. Фригиялық айналым.
19. Халық музыкасының ладтары.
20. Секвенциялар. Жалпы классификациясы.
21. Негізгі тондардың бүтінтондық қозғалысы.
22. Альтерациялық субдоминанта аккордтары (қос доминанта)
23. Негізгі тондардың үлкенерциялық жылжыу
24. Ауытқу. жалпы классификациясы
25. Аккордтардың ауыстырылуы
26. Екінші баспаның септаккорды және оның айналымдары.
27. Алтыншы баспаның үшдыбыстығы. Үзілген оборот
28. Басты және қосалқы үшдыбыстықтар. Медианта түсінігі
29. Интервалдар. Интервалдардың түрлері. Интервалдардың ауыспалығы. Жәй және құрама интервалдар.
30. Альтерация белгілері, шығу тізімі.
31. Мажор және минор тональдіктерінің квинталық шеңбері
32. Характерлі интервалдар. Дыбыстар мен интервалдардың энгармоникалық теңдесуі.
33. Дыбыстар мен тональдіктердің әріппен белгіленуі.
34. Тритондар. Тритондардың ауыспалығы мен негізделуі.
35. Мелодиялық минор, жоғары және төмен жүру бағыттары.
36. Мажор – минор ауыспалығы. Ауыспалы лад. Параллельді тональдіктердің ұйқасуы.
37. Ауыспалы өлшем.
38. Хроматикалық интервалдар, гармониялық мажор
39. Мажор мен минор, оның түрлері
40. Басты үшдыбыстықтар. Басты үшдыбыстықтардың байланысуы.
41. Параллельдік, біраттас және энгармоникалық тональдіктер
42. Мажор мен минордағы альтерациялар
43. Харатерлі интервалдар
44. Модуляция және тональностытен ауытқу
45. Энгармоникалық тең дыбыстар мен интервалдар.
46. Обертондар. Жоғарыдан құрылатын тондар және олардың альтерациялық мүмкіндіктері.
47. Кіріспе септаккордтар, кіші және кішірейтілген.
48. Каденциялардың классификациясы. Каданстық квартсекстаккорд К6/4
49. Жәй және құрама интервалдар.
50. Хроматикалық үлкейтілген және кішірейтілген интервалдар.
51. Төмен жылжитын жартылай тондық бағыттар.
52. Хроматикалық көмекші және хроматикалық өткінші дыбыстар
53. Алтыншы баспаның үшдыбыстығы. Үзілген оборот

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Pr 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 6-18

54. II үшдыбыстығы алмасуларымен
55. Алтыншы баспаның үшдыбыстығы. Үзілген оборот
56. Сексталы доминанта
57. Басты және қосалқы үшдыбыстықтар. Медианта түсінігі
58. Секвенции. Жалпы түсініктеме
59. Негізгі тондардың бүтінтондық қозғалысы
60. Альтерациялық субдоминанта аккордтары (қос доминанта)
61. Негізгі тондардың үлкен терциялық қозғалысы
62. Ауытқу. Жалпы классификациясы
63. Нотадан оқу
64. Есту қабілетін тексеру.

3. Жеке бағдарламаны орындау бойынша бағалау критерийлері

Балл	Дәстүрлі баға	Критерийлер
40-50	Өте жақсы (5)	Талапкер бағдарламаның мінсіз орындалуын, музыкалық және теориялық материалды, көркем-мәнерлі құралдарды (штрихтар, түрлі дыбыстық палитралар және т.б.) және кәсіби терминологияны меңгергендігін көрсетеді. Импровизациялық дағдыларды меңгеру
30-39	Жақсы (4)	Талапкер бағдарламаның жақсы орындалғанын көрсетеді, шығармаларды орындауда, музыкалық мәтінде, кәсіби терминологияның көркем-мәнерлі құралдарын меңгеруде кейбір елеусіз қателіктер (түзетулер) жіберіледі. Музыкалық және стиль сезімінің жоғары деңгейін көрсетеді. Импровизациялық дағдыларға ие болу құпталады.
20-29	Қанағаттанарлық (3)	Талапкер музыкалық бағдарламаны орындаудың төмен деңгейін, тұрақсыз орындалуын (мәтінде өрескел қателіктер жіберуге, тоқтатуға), кәсіби терминологияны меңгерудің төмен деңгейін көрсетеді, музыкалық-көркемдік түсіндіруде өрескел қателіктер жібереді, бұл ретте тығыз, біркелкі дыбыс пен стиль сезімін көрсетеді.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Pr 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 7-18

5-19	Қанағаттанарлық (3-)	Талапкер музыкалық бағдарламаны орындаудың төмен деңгейін, тұрақсыз орындалуын (мәтінде өрескел қателіктер жіберуге, тоқтатуға), кәсіби терминологияны меңгерудің төмен деңгейін көрсетеді, музыкалық-көркемдік түсіндіруде өрескел қателіктер жібереді, бұл ретте тығыз, біркелкі дыбыс пен стиль сезімін көрсетеді.
0-4	Қанағаттанарлықсыз (2)	Талапкер мәтіндегі өрескел қателіктермен (яғни мәтінді жатқа білмеген), тыныс алу кезінде шығарманың орындалуын көрсетеді, дыбыстың қанағаттанарлықсыз сапасын көрсетеді, стильдік қателіктерге жол беріледі. Бағдарлама кәсіби деңгейге және түсу емтихандарының талаптарына сәйкес келмейді

**«Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио», «Гармония» пәндері
бойынша бағалау критерийлері**

Ұпайлар	Дәстүрлі баға	Критерийлер
40-50	Өте жақсы (5)	<p>Талапкер музыканың негізгі теориясы мен гармония пәндерінен үздік білім деңгейін көрсетті. Жауабы толық, нақты және нота үлгілерімен көрсетілген.</p> <p>Талапкер интонациялық техника мен есту бойынша музыкалық сөйлемнің әр түрлі құрмалас бөліктерін мінсіз ажырата алады: оның ішінде гаммалардың дыбысқатарын, ладтарды, интервалдарды, аккордтарды тональдікте және берілген дыбыстан, сонымен қатар гармониялық айланымдар мен аккордтардан тұратын тізбектерді құра алады.</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 8-18

		<p>Талапкер нотаға қарап әуенді дұрыс оқи алады, нота жазбаларынан бір дауысты әуендерді ноталарын атап орындайды, әуен ырғағына нақты түседі, әуенді таза, анық, көрнекті жеткізеді,</p>
30-39	<p>Жақсы</p> <p>(4)</p>	<p>Талапкер музыканың негізгі теориясы мен гармония пәндерінен жақсы білім деңгейін көрсетті. Жауабы толық, нақты, бірақ нота үлгілерімен көрсетілмеген.</p> <p>Талапкер интонациялық техника мен есту бойынша музыкалық сөйлемнің әр түрлі құрмалас бөліктерін жақсы ажырата алады: оның ішінде гаммалардың дыбысқатарын, ладтарды, интервалдарды, аккордтарды тональдікте және берілген дыбыстан, сонымен қатар гармониялық айланымдар мен аккордтардан тұратын тізбектерді құра алады. Бірақ жауап бергенде 2-3 ұсақ қателіктер жасады.</p> <p>Талапкер нотаға қарап әуенді жақсы оқи алады, нота жазбаларынан бір дауысты әуендерді ноталарын атап орындайды, әуен ырғағына нақты түседі, әуенді таза, көрнекті жеткізеді. Бірақ интонациялық жағынан және өлшемдік-ырғақтық қателіктер жібереді.</p>
20-29	<p>Қанағаттандырылған</p> <p>(3)</p>	<p>Талапкер теориялық білімі жағынан орташа білім деңгейін көрсетті. Музыканың негізгі теориясы мен гармония пәндерінен жауаптары толық емес, нақты емес, нота үлгілерімен көрсетілмеген.</p> <p>Талапкер интонациялық техника мен есту бойынша музыкалық сөйлемнің әр</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 9-18

		<p>түрлі құрмалас бөліктерін орташа деңгейде ажырата алады: оның ішінде гаммалардың дыбысқатарын, ладтарды, интервалдарды, аккордтарды тональдікте және берілген дыбыстан, сонымен қатар гармониялық айланымдар мен аккордтардан тұратын тізбектерді құра алады. Бірақ жауап бергенде 3-4 қате жауап береді.</p> <p>Талапкер нотаға қарап әуенді орташа деңгейде оқи алады, нота жазбаларынан бір дауысты әуендерді ноталарын атап орындаған кезінде интонациялық және өлшемдік-ырғақтық қателіктер жібереді. Әуенді анық орындай алмады.</p>
5-19	Қанағаттандырылған (3-)	<p>Талапкер теориялық білімі жағынан төмен білім деңгейін көрсетті. Музыканың негізгі теориясы мен гармония пәндерінен жауаптарда елеулі қателіктер жібереді. Жауап айтқанда нота үлгілерін ойнамады.</p> <p>Талапкер интонациялық техника мен есту бойынша музыкалық сөйлемнің әр түрлі құрмалас бөліктерін нашар деңгейде ажырата алады: оның ішінде гаммалардың дыбысқатарын, ладтарды, интервалдарды, аккордтарды тональдікте және берілген дыбыстан, сонымен қатар гармониялық айланымдар мен аккордтардан тұратын тізбектерді құра алады. Жауап бергенде 5-тен аса қателік жіберді.</p> <p>Талапкер нотаға қарап әуенді нашар деңгейде оқи алады, нота жазбаларынан бір дауысты әуендерді ноталарын атап орындаған кезінде интонациялық және өлшемдік-ырғақтық қателіктер жіберді.</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 10-18

		<p>Әуенді анық, нақты орындай алмады, арасында тоқтап отырды.</p>
0-4	<p>Қанағаттандырылмаған (2)</p>	<p>Талапкер музыканың негізгі теориясы мен гармония пәндерінен сұрақтарына жауап бере алмады, Жауабы кәсіби дайындық деңгейіне және түсу емтихандарының талаптарына сәйкес келмейді.</p> <p>Талапкер интонациялық техника мен есту бойынша музыкалық сөйлемнің әр түрлі құрмалас бөліктерін мүлдем көрсете алмады оның ішінде гаммалардың дыбысқатарын, ладтарды, интервалдарды, аккордтарды тональдікте және берілген дыбыстан, сонымен қатар гармониялық айланымдар мен аккордтардан тұратын тізбектерді құра алмады. Жауабы кәсіби дайындық деңгейіне және түсу емтихандарының талаптарына сәйкес келмейді.</p> <p>Талапкер нотаға қарап әуенді оқи алмады, нота жазбаларынан бір дауысты әуендерді ноталарын атап орындаған кезінде интонациялық және өлшемдік-ырғақтық жағынан елеулі қателіктер жіберді. Жауабы кәсіби дайындық деңгейіне және түсу емтихандарының талаптарына сәйкес келмейді.</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 11-18

«ЭСТРАДА ӨНЕРІ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«ЭСТРАДА ВОКАЛИСІ»

6B02194 «Эстрада өнері» білім беру бағдарламасы бойынша талапкерлердің дайындық деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

"Эстрада вокалисті" траекториясы бойынша кәсіби дайындығы жеткілікті талапкерлер қабылданады. Сонымен, міндетті түрде орта музыкалық білім (музыкалық колледж, арнайы музыкалық мектеп – А.Жұбанов немесе К.Байсейітова атындағы мектептерінің дипломдары). Керемет вокалдық және әртістік қабілеттері бар, толық орта білім туралы аттестаты (11-12 сыныптардың жалпы білім беретін мектебі) және музыка мектебі (7 жылдық оқуы бар БММ) бар үміткерлер іріктеу турынан өткеннен кейін ғана жалпы негізде оқуға түсе алады, онда вокалдық қабілеттері мен теориялық пәндер бойынша (музыка теориясы, сольфеджио) білім деңгейі тексеріледі). Сонымен қатар, оқуға түсуші қазақ, орыс, ағылшын тілдерін меңгеріп, компьютермен жұмыс істей білуі тиіс. Жас шектеулері - 18-ден 25 жасқа дейін, бойы 165 см және одан жоғары.

Ерекше вокалдық қабілеттерімен ерекшеленетін, толық орта білім туралы аттестаты бар, бірақ музыкалық білімі жоқ талапкер академияның дайындық курсына түсе алады, оны аяқтағаннан кейін жалпы негізде бакалавриатқа түседі. Дайындық курстары ақылы негізде өткізіледі және келесі пәндерді міндетті түрде оқуды қамтиды: мамандық (эстрадалық вокал), музыка теориясы, сольфеджио, әлемдік музыка тарихы. Ұзақтығы – 8 ай.

Өтініш берушінің эстрада әншісін қалыптастыру үшін қажетті келесі қабілеттері болуы керек:

1. кәсіби дайындыққа бейім салауатты және толық қалыптасқан дауыстық аппаратқа және орындаушылық дарындылыққа ие болу керек;
2. дауыс қалыптасуының еркіндігі, ерекше музыкалық қабілеті;
3. әртістік және сахнаға сай сыртқы келбеті;
4. музыкалық есту қабілеті, ырғақ сезімі;
5. бірқалыпты тыныс алу, интонацияның тазалығы;
6. еркін артикуляция: анық дикция, тістемнің дұрыс болуы, вокалдық жұмысқа кедергі келтіретін сөйлеудің жетілу кемістігі;
7. мінез мәдениеті, музыкалық талғам
8. дені сау, орнықты жүйке жүйесі

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 12-18

Өтініш берушіден талап етілетін білім:

- танымал музыканың негізгі бағыттары туралы;
- қазақ эстрада өнерінің негізін қалаушылар туралы;
- эстрада өнерінің жалпы және отандық тарихын, танымал қазақ және шетелдік әншілердің шығармашылығын білу;
- қазіргі қазақ эстрадасының жай-күйін талдай білу;
- заманауи қазақ әндері мен әлемдік хиттерді орындау дағдыларына ие болу.

Емтиханның мақсаты мен міндеттері

Емтиханның мақсаты: «Эстрада вокалисі» траекториясы бойынша оқуға түсу емтиханының мақсаты –эстрадалық вокал кафедрасына түсушілердің арасында білім деңгейі мен практикалық дайындығын неғұрлым дайындалған талапкерлерді анықтау үшін тексеру.

Оқуға түсу емтиханының міндеттері:

- өнер академиясында әрі қарай оқу үшін дарындылық дәрежесі мен деңгейін бағалау;
- үміткерлер арасында вокалдық қабілеттер мен орындаушылық шеберлік деңгейлерін анықтау;
- талапкердің дайындық деңгейін және оқыту бейініне сәйкес келетін білім саласындағы, дағдыларға қойылатын талаптарға сәйкестігін анықтау.

Алдын ала шығармашылық конкурс:

Барлық талапкерлер шығармашылық іріктеуден өтеді: минустық фонограммамен ән айтады (қазақ, орыс, шет тілдерінде) және музыкалық-теориялық пәндер бойынша әңгімелесуден өтеді (сольфеджио, теория).

Шығармашылық емтихандар:

1. Жеке бағдарламаны орындау.
2. «Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио».

1-ші емтиханға қойылатын талаптар- **Жеке бағдарламаны орындау:**

Эстрадалық-вокалдық бағыттағы 2 туындыдан тұратын бағдарламаны орындау, әрі оның бірі міндетті түрде қазақ тілінде болуы тиіс.

Бағдарламаны орындау кезінде оқуға түсуші келесі шарттарға сәйкес болуы қажет:

1. таза музыкалық-интонациялық негіз;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 13-18

2. бағдарламаны тұрақты дыбыспен, ырғақпен, таза музыкалық, декламациялық, мәнерде орындау;
3. би элементтерін қолдана отырып жақсы әртістік дағдылар көрсету.

Негізгі әдебиет:

1. Садовников В.И. Орфоэпия в пении. – М., 2006
2. Карягина А. Джазовый вокал: Практическое пособие. – С-П., 2011.
3. Алчевский Г. Таблицы дыхания для певцов. – С-П., 2014.
4. Сморякова Т. Эстрадно-джазовый вокальный тренинг: Учебное пособие. – С-П., 2014.
5. Забирова Т.К. Формирование национальной вокальной школы: поиск новой парадигмы. – Алматы: ИД «Жибек жолы», 2011.

Қосымша әдебиеттер:

1. Кесоглу Л.К. Эстрадный вокал. – Алматы, 2002.
2. Тулешева Л.Х. Эстрадалық-джаз мәнерінде әншілерді тәрбиелеу. – Алматы, 2007.
3. Шутенова А.С., Мусрали М.Ж. Сборник эстрадных песен. – Алматы, 2015.

**1-ші емтиханға қойылатын талаптар –
«Жеке бағдарламаны орындау – Эстрадалық вокал»**

Бағалау критерийлері:

(Жеке бағдарламаны орындау бойынша ұпайлар қосылады, осылайша максималды 50 балл шығады)

Балдар	Дәстүрлі бағалау	Критерийлер
40-50	Өте жақсы (5)	<p>Талапкер келесі талаптарға сай болу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дауыстық аппаратты өте жақсы меңгеру, тамаша орындаушылық шеберлік және шығармашылық бағдарламаның тамаша орындалуы. Көркем шеберліктің керемет көрсетілімі; - кәсіби дайындыққа бейім салауатты және толық қалыптасқан дауыстық аппараты және орындаушылық дарындылығы болу керек; - бүкіл диапазон бойында дауыстың еркін қалыптасуы, көмей бұлшықеттерінің

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 14-18

		<p>кернеуінің болмауы және жан-тәнімен орындау қабілеті;</p> <ul style="list-style-type: none"> - әртістік және сахнаға сай сыртқы келбеті; - музыкалық есту қабілеті, ырғақ сезімі; - ұзақ фразаларды айту кезінде тынысты бірқалыпты жұмсау, әншілік дыбысты жеткілікті ұстау арқылы дауыс қалыптастырудың біркелкілігі, тыныс алу бұлшықеттерінің белсенді жұмыс істеуі; - ән айту кезіндегі интонацияның тазалығы; - бүкіл диапазон бойындағы артикуляция аппаратының еркін жұмысы, әншілік тілдің табиғи және анық болуы: анық дикция, тістемнің дұрыс болуы, вокалдық жұмысқа кедергі келтіретін сөйлеудің жетілу кемістігі; - мінез мәдениеті мен музыкалық талғам болуы; <p>дені сау, орнықты жүйке жүйесі.</p>
30-39	Жақсы (4)	<p>Талапкер келесі талаптарға сай болу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кәсіби дайындыққа бейім салауатты және толық қалыптасқан дауыстық аппараты және орындаушылық дарындылығы болу керек; - дауыстың диапазонның орта және төмен бөлігінде еркін, ал жоғарғы бөлігінде бейеркін қалыптасуы (дауыстың жоғарғы бөлігінде көмей бұлшықеттерінің кернеуі, дыбыс қалыптасуының үдетілуі); - жеткілікті деңгейдегі әртістік және тартымды сыртқы келбеті; - музыкалық есту қабілеті, ырғақ сезімі; - ән айту кезінде тынысты жеткілікті деңгейде бірқалыпты жұмсау (алған тынысы фразалардың аяғына дейін жетпей қалуы), дауыс қалыптастырудың біркелкілігі, жоғарғы дыбыстарды дұрыс ұстай алмауы; - Ән айту кезіндегі интонацияның тазалығы; - артикуляция аппаратының орта және төменгі бөлігіндегі жұмысы еркін, ал жоғарғы бөлігінде кернеу байқалады (жоғарғы

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Pr 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 15-18

		<p>дыбыстарды айту кезінде артикуляцияның жасандылығы);</p> <ul style="list-style-type: none"> - анық дикция, тістемнің дұрыс болуы, вокалдық жұмысқа кедергі келтіретін сөйлеудің жетілу кемістігінің болмауы; - мінез мәдениеті мен музыкалық талғам болуы; - дені сау, орнықты жүйке жүйесі.
20-29	Қанағаттанарлық (3)	<p>Талапкер келесі талаптарға сай болу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кәсіби дайындыққа бейім толық қалыптасқан дауыстық аппараты және орындаушылық дарындылығы болу керек; - дауыстың диапазонның орта және төмен бөлігінде жеткілікті деңгейде еркін, ал жоғарғы бөлігінде бейеркін қалыптасуы (дауыстың жоғарғы бөлігінде көмей бұлшықеттерінің кернеуі, дыбыс қалыптасуының үдетілуі); - тартымды сыртқы келбеті; - музыкалық есту қабілеті, ырғақ сезімі; - ән айту кезінде тынысты бірқалыпты жұмсай алмау (алған тынысы фразалардың аяғына дейін жетпей қалуы), дауыс қалыптастырудың біркелкілігі, жоғарғы дыбыстарды дұрыс ұстай алмауы; - ән айту кезіндегі интонацияның тазалығы (әннің техникалық күрделі жерлерінде интонациядан аздап ауытқу мүмкін); - артикуляция аппаратының орта және төменгі бөлігіндегі жұмысы еркін, ал жоғарғы бөлігінде кернеу байқалады (жоғарғы дыбыстарды айту кезінде артикуляцияның жасандылығы); - вокалдық жұмысқа кедергі келтіретін сөйлеудің жетілу кемістігінің болмауы; - мінез мәдениеті мен музыкалық талғам болуы; - дені сау, орнықты жүйке жүйесі.
5-19	Қанағаттанарлық (3-)	<p>Талапкер келесі талаптарға сай болу керек:</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024
		30.05.2024 ж.
<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі		Бет 16-18

		<ul style="list-style-type: none"> - кәсіби дайындыққа бейімділігі төмен әлсіз дауыстық аппарат; - дауыс қалыптасуының «қысыңқы» болуы, әншілік дауыс диапазонының шектеулі болуы; - тартымды сыртқы келбеті; - музыкалық есту қабілеті мен ырғақ сезімі төмен; - ұзақ фразаларды айту кезінде тынысты тез жұмсауы және орындай алмауы, тыныс алу бұлшықеттерінің солбыр болуы және жылдам шаршап қалуы; - ән айту кезіндегі интонацияның таза болмауы; - артикуляция аппаратының жұмысы бүкіл диапазон бойында ширығуы, әншілік сөздің анық болмауы; - мінез мәдениеті болуы; - дені сау, орнықты жүйке жүйесі.
0-4	Қанағаттанарлықсыз (2)	Барлық музыкалық және орындаушылық қабілеттерінің мүлдем болмауы.

**2-ші емтиханға қойылатын талаптар –
«Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио»:**

1. 3 түрлі (табиғи, гармониялық, мелодиялық) мажорлық және минорлы гаммаларды дауыспен айту.
2. Ладтың диатоникалық сатыларын есту арқылы анықтау.
3. Диатоникалық және характерлі интервалдарды есту арқылы анықтау.
4. Есту арқылы мажорлық және минорлы үшдыбыстықтарды, кішірейтілген және үлкейтілген үшдыбыстықтарды анықтау.
5. Есту арқылы M-dur7(D7), M-moll7(SII7), Mум7 и Ум7 (DVII7) және олардың айналымдарын анықтау.
6. Гармониялық айналымның түрлерін есту арқылы анықтау (плагалдық, автентикалық, толық, үзілген және т.б.), аккордтық тізбектерді, мысалы: T-S6/4-D6/5-T-S6K6/4-D7-T.
7. Нотадан оқу.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Пр 017-11.06-2024 30.05.2024 ж.
	<u>Бағдарлама</u> Нормативтік құжат түрі	Бет 17-18

**«Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио» пәндерінен
шығармашылық емтихандарды бағалау критерийлері**
 («Музыканың негізгі теориясы», «Сольфеджио» пәндері бойынша ұпайлар
қосылады, осылайша максималды 50 балл шығады)

Балдар	Дәстүрлі бағалау	Критерийлер
40-50	Өте жақсы (5+)	1. Дыбыс биіктігін, интервалды, гармоникалық есту қабілетінің өте жоғары деңгейі. Дыбыстық, әуенді, гармониялық, тембрлік – динамикалық және ішкі музыкалық есту қабілеті өте жоғары деңгейде болу қажет. 2. Интервалдық және аккордтық тізбектердің керемет көрсетілімі. 3. Есту анализі барысында негізгі компоненттерді есту қабілеті өте жоғары деңгейде болу қажет. 4. Таза вокалдық орындаушылық интонацияны меңгеру, ладтың диатоникалық сатысын, интервалдардың түрлерін, аккорд тізбегін есте сақтау бойынша дауыспен өте жоғары деңгейде айта білу. 5. Музыкалық мысалдарды, ноталық мәтіндерді ноталық парағынан жүгіртпе оқу дағдысын өте жоғары деңгейде меңгеру.
30-39	Жақсы (4)	1. Дыбыстық, әуенді, гармониялық, тембрлік – динамикалық және ішкі музыкалық есту қабілеті жақсы деңгейде болу қажет. 2. Есту анализі барысында негізгі компоненттерді есту қабілеті жақсы деңгейде болу қажет. 3. Таза вокалдық орындаушылық интонацияны меңгеру, ладтың диатоникалық сатысын, интервалдардың түрлерін, аккорд тізбегін есте сақтау бойынша дауыспен жақсы деңгейде айта білу. 4. Музыкалық мысалдарды, ноталық мәтіндерді ноталық парағынан жүгіртпе оқу дағдысын жақсы деңгейде меңгеру.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Пр 017-11.06-2024

30.05.2024 ж.

Бағдарлама
Нормативтік құжат түрі

Бет 18-18

20-29	Қанағаттанарлық (3)	<p>1. Дыбыстық, әуенді, гармониялық, тембрлік – динамикалық және ішкі музыкалық есту қабілеті қанағаттанарлық деңгейде болу қажет.</p> <p>2. Есту анализі барысында негізгі компоненттерді есту қабілеті қанағаттанарлық деңгейде болу қажет.</p> <p>3. Таза вокалдық орындаушылық интонацияны меңгеру, ладтың диатоникалық сатысын, интервалдардың түрлерін, аккорд тізбегін есте сақтау бойынша дауыспен қанағаттанарлық деңгейде айта білу.</p> <p>4. Музыкалық мысалдарды, ноталық мәтіндерді ноталық парағынан жүгіртпе оқу дағдысын қанағаттанарлық деңгейде меңгеру.</p>
5-19	Қанағаттанарлық (3-)	<p>1. Дыбыстық, әуенді, гармониялық, тембрлік – динамикалық және ішкі музыкалық есту қабілеті қанағаттанарлықсыз деңгейде болу қажет.</p> <p>2. Есту анализі барысында негізгі компоненттерді есту қабілеті қанағаттанарлықсыз деңгейде болу қажет.</p> <p>3. Таза вокалдық орындаушылық интонацияны меңгеру, ладтың диатоникалық сатысын, интервалдардың түрлерін, аккорд тізбегін есте сақтау бойынша дауыспен қанағаттанарлықсыз деңгейде айта білу.</p>
0-4	Қанағаттанарлықсыз (2)	Қойылған міндеттерді орындамау